

2025-2029 жылдарға арналған Мұғалжар ауданындағы коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасын бекіту туралы

Ақтөбе облысы Мұғалжар аудандық мәслихатының 2025 жылғы 16 шілдедегі № 424 шешімі.

Қазақстан Республикасының Экология Кодексінің 365 бабы 3-тармағының 1) тармақшасына, Қазақстан Республикасының "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңының 6-бабы 1-тармағының 15) тармақшасына, "Коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі бағдарламаны әзірлеу бойынша жергілікті атқарушы органдарға әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 154-п (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 24382 болып тіркелген) бұйрығына сәйкес, Мұғалжар аудандық мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. 2025-2029 жылдарға арналған Мұғалжар ауданындағы коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасы осы шешімнің қосымшасына сәйкес бекітілсін.

2. Осы шешім алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Мұғалжар аудандық
мәслихатының төрағасы

К. Ермағамбетов

Мұғалжар аудандық мәслихаты
2025 жылғы 16 шілдедегі № 424
шешіміне қосымша

2025-2029 жылдарға арналған Мұғалжар ауданындағы коммуналдық қалдықтарды басқару БАҒДАРЛАМАСЫ

Ескерту. Қосымша жаңа редакцияда - Ақтөбе облысы Мұғалжар аудандық мәслихатының 11.09.2025 № 427 шешімімен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Қандыағаш қ. 2025 ж.

МАЗМҰНЫ

1.	Кіріспе	3
2.	Бағдарламаның төлқұжаты	4
	Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайын талдау 3.1. Жалпы ақпарат	

3.	3.2. Қатты тұрмыстық қалдықтардың түзілуі көлемдерін есептеу және негіздеу 3.3. Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайы	66 6 7
4.	Мақсаттар, міндеттер және міндеттер	12
5.	Негізгі бағыттар, мақсатқа жету жолдары және тиісті шаралар	13
6.	Бағдарламаны жүзеге асыру бойынша іс-шаралар жоспары	16
7.	Қажетті ресурстар	19

Терминдер мен анықтамалар

Биологиялық ыдырайтын қалдықтар – анаэробты немесе аэробты ыдырауға ұшырауы мүмкін қалдықтар, соның ішінде бақша және саябақ қалдықтары, сондай-ақ тамақ өнеркәсібінің қалдықтарымен салыстырылатын тамақ қалдықтары, макулатура.

Қалдықтарды кәдеге жарату – қалдықтарды қауіпсіз сақтау үшін арнайы белгіленген орындарда оларды шығару мақсатынсыз шектеусіз мерзімге сақтау.

Коммуналдық қалдықтар – тұтыну қалдықтары, оның ішінде:

1) аралас қалдықтар және бөлек жиналған тұрмыстық қалдықтар, оның ішінде қағаз және картон, шыны, металдар, пластмассалар, органикалық қалдықтар, ағаш, тоқыма бұйымдары, қаптамалар, электр және электрондық жабдықтардың, батареялар мен аккумуляторлардың қалдықтары;

2) егер мұндай қалдықтар табиғаты мен құрамы бойынша тұрмыстық қалдықтарға ұқсас болса, аралас қалдықтар және басқа көздерден бөлек жиналған қалдықтар.

Ірі көлемді қалдықтар – тұтынушылық қасиеттерін жоғалтқан және өзінің көлеміне байланысты арнайы көліктерде тасымалдау мүмкіндігін жоққа шығаратын тұтыну және шаруашылық қызмет қалдықтары (тұрмыстық техника, жиһаз және тағы да басқалары).

Тұтыну қалдықтары - адам қызметінің нәтижесінде пайда болған, тұтынушылық қасиеттерін толық немесе ішінара жоғалтқан өнімдер және (немесе) өнімдер, олардың қаптамалары мен басқа да заттары немесе олардың қалдықтары, сақтау немесе пайдалану мерзіміне қарамастан, олардың қалдықтары. физикалық жай-күйі, сондай-ақ меншік иесі оны өз бетінше физикалық түрде кәдеге жарату немесе тұтыну қалдықтары ретінде құжаттау.

Электрондық және электр жабдықтарының қалдықтары – оның құрамдас бөліктерін, бөлшектерін, құрамдастарын қоса алғанда, қалдық, жарамсыз немесе ескірген электрондық және электр жабдықтары ретінде жіктеледі.

Азық-түлік қалдықтары – тамақ өнімдерін өндіру және тұтыну нәтижесінде пайда болатын тамақ өнеркәсібінің қалдықтарымен салыстырылатын қалдықтар.

Қалдықтарды көму алаңы — экологиялық, құрылыс және санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға жауап беретін қалдықтарды шығару мақсатынсыз тұрақты орналастыруға арналған арнайы жабдықталған орын.

Қалдықтарды бөлек жинау — одан әрі мамандандырылған басқаруды жеңілдету мақсатында қалдықтарды түрлері немесе топтары бойынша бөлек жинау.

Қалдықтарды жинау — мамандандырылған ұйымдардың жеке және заңды тұлғалардан қалдықтарды одан әрі қалпына келтіруге немесе кәдеге жаратуға жіберу мақсатында ұйымдасқан түрде қабылдау қызметі.

Құрылыс қалдықтары — ғимараттарды, құрылыстарды, өндірістік объектілерді, жолдарды, инженерлік желілерді және басқа коммуникацияларды бұзу, демонтаждау, реконструкциялау, жөндеу (соның ішінде негізгі) немесе салу кезінде пайда болатын қалдықтар.

Тұрмыстық қатты қалдықтар — бұл қатты күйдегі тұрмыстық қалдықтар.

Қалдықтарды тасымалдау — қалдықтарды жинақтау, сұрыптау, қайта өңдеу, кәдеге жарату және (немесе) кәдеге жарату процесінде жинақтау, жинақтау орындары арасында мамандандырылған көлік құралдарын пайдалана отырып тасымалдаумен байланысты қызмет.

Қалдықтарды жою — нәтижесінде қалдықтардың көлемі және (немесе) массасы айтарлықтай азаятын және қалдықтардың физикалық күйі мен химиялық құрамы өзгеретін, бірақ өнім шығармайтын, жылу, химиялық немесе биологиялық процестермен қалдықтарды кәдеге жарату әдісі. немесе оның негізгі мақсаты ретінде энергия өндіру.

Қалдықтарды басқару — қалдықтарға қатысты олар пайда болған кезден бастап түпкілікті кәдеге жаратуға дейін жүргізілетін операциялар.

Тұрмыстық қатты қалдықтарды жинаудың орталықтандырылған жүйесі — меншік нысанына және қызмет түріне қарамастан тұрғын үйлерде немесе жекелеген ғимараттарда (құрылыстарда) тұратын (орналасқан) және (немесе) жұмыс істейтін жеке және заңды тұлғаларды қамтамасыз ету үшін жергілікті атқарушы органдар ұйымдастыратын жүйе. және контейнерлік алаңшалар мен контейнерлерге меншік құқығы жоқ, сондай-ақ жалпы пайдаланымдағы жерлерде орналасқан контейнерлік алаңшалар мен контейнерлерге меншік құқығы барлар, қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау және тасымалдау бойынша қызметтер

1. КІРІСПЕ

Мұғалжар ауданы — Қазақстанның Ақтөбе облысындағы екінші деңгейдегі әкімшілік-аумақтық бірлік. Ауданның әкімшілік орталығы-Қандыағаш қаласы.

Аудан 1997 жылы 17 маусымда Мұғалжар және Октябрь аудандарының бірігуі нәтижесінде құрылды, 27,8 мың км² аумақты алып жатыр (облыс аумағының 9,2%). Мұғалжар ауданы облыстың орталық бөлігінде, солтүстігінде алға және Хромтау

аудандарымен, оңтүстігінде Байғанин және Шалқар аудандарымен, батысында Темір ауданымен және шығысында Әйтеке би ауданымен шектеседі.

Халық саны-67,4 мың адам (облыс халқының 8%), оның ішінде экономикалық белсенді халық 38,5 мың адамды құрайды.

Қандыағаш қаласының аудан орталығы облыс орталығынан 90 км қашықтықта орналасқан, онда 33,7 мың адам тұрады.

Мұғалжар ауданының әкімшілік-аумақтық құрамына 38 ауылдық елді мекен орналасқан 3 қала (Қандыағаш, Ембі, Жем) және 12 ауылдық округ (Ақкөмір, Ащысай, Батпақкөл, Егіндібұлақ, Еңбек, Жұрын, қ.Жұбанов атындағы, Қайыңды, Құмжарған, Құмсай, Талдысай және Мұғалжар ауылдары) кіреді.

Ауданның атауы аттас таулармен байланысты. Қалдықтарды басқару – өндірістік және тұтыну қалдықтарын басқару жөніндегі іс-шараларды жоспарлау, енгізу, бақылау және талдау қызметі.

Қазақстан Республикасының 02.01.2021 жылғы Экологиялық кодексінің 335-бабына сәйкес I және (немесе) II санаттағы объектілердің операторлары, сондай-ақ қалдықтарды сұрыптау, өңдеу жөніндегі, оның ішінде залалсыздандыру, қалпына келтіру және (немесе) жою жөніндегі операцияларды жүзеге асыратын тұлғалар қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган бекіткен қағидаларға сәйкес қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеуге міндетті.

Бағдарлама шығарындыларға рұқсаттың берілген мерзіміне әзірленуде және оның ажырамас бөлігі болып табылады (он жылдан аспайтын (2028 жылға дейін)), кез келген өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда мүмкін болатын түзетулер.

Бағдарламаны әзірлеу өндіріс пен тұтыну үлгілеріне оң өзгерістер енгізу үшін:

1. Өндірістік процестерді, оның ішінде қалдығы аз технологияларды енгізу есебінен жетілдіру;

2. Қалдықтарды қайта пайдалану немесе оларды пайдалануға мүдделі жеке және заңды тұлғаларға беру;

3. Ең жақсы қолжетімді технологияларды немесе басқа ақылға қонымды әдістерді пайдалана отырып, қалдықтарды өңдеу, қайта өңдеу немесе кәдеге жарату;

4. Бекітілген рекультивациялық жобаларға сәйкес қалдық алаңдарын рекультивациялау арқылы экономикалық немесе басқа тетіктерді пайдалана отырып, қалдықтарды азайтудың жедел саясатын әзірлеу мақсатында қалдықтардың көлемі мен құрамында болып жатқан өзгерістерді бағалау рәсімдерінің тиімділігін арттыруға бағытталған.

ҚББ келесі нормативтік құжаттарға сәйкес орындалды:

1. Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI Экология кодексі;

2. Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 20 маусымдағы № 442 Жер кодексі;

3. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 9 тамыздағы № 318 "Қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеу қағидаларын бекіту туралы" бұйрығы;

4. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 30 шілдедегі № 280 "Экологиялық бағалауды ұйымдастыру және өткізу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" бұйрығы;

5. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 6 тамыздағы № 314 "Қалдықтар сыныптауышын бекіту туралы" бұйрығы;

4. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-331/2020 "Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" бұйрығы;

5. Қазақстан Республикасы Экология және биоресурстар министрлігінің 1997 жылдың 29 тамызындағы РНҚ 03.3.0.4.01.-96. "Қоршаған орта компоненттерінің өндіріс және тұтыну қалдықтарының уытты заттарымен ластану деңгейін анықтау жөніндегі әдістемелік нұсқаулық";

2. Бағдарлама төлқұжаты

Бағдарламаның атауы	-2025-2029 жылдарға арналған Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданы бойынша коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасы
Бағдарламаны әзірлеудің себептері	-Қазақстан Республикасының 2021 жылдың 2 қаңтардағы Экологиялық кодексінің 355 бабы
Бағдарламаны іске асыру мерзімі	-2025 – 2029 жылдар
Жауапты орындаушы	-"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
Бағдарлама мақсаттары	-тұрмыстық қатты қалдықтарды қоса алғанда, өндірістік және тұтыну қалдықтарынан қоршаған ортаның ластануын азайтуды қамтамасыз ететін қалдықтарды басқарудың тиімді өңірлік жүйесін құру; қалдықтардың түзілуін болдырмау және азайту, оларды қайталама шаруашылық айналымға тарту
	-тұрмыстық қатты қалдықтарды қоса алғанда, қалдықтарды басқару саласында тиімді басқару тетіктерін құру; -қалдықтарды экологиялық қауіпсіз қайта өңдеу, кәдеге жарату және кәдеге жарату инфрақұрылымын құру және дамыту; -қалдықтарды қайта өңдеу және кәдеге жарату көлемін ұлғайту; -қалдықтарды сақтау және орналастыру кезінде экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және

Бағдарлама максаттары	қалдықтарды орналастыру объектілері орналасқан аумақтарды пайдалану аяқталғаннан кейін немесе экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келмейтін аумақтарды экологиялық қалпына келтіру жөніндегі жұмыстарды жүргізу; -өңдеу, кәдеге жарату және қалдықтарды кәдеге жарату үшін салаға инвесторларды тарту үшін жағдай жасау; -қалдықтарды басқару саласында халықтың экологиялық мәдениетін қалыптастыру
Бағдарламаның негізгі іс-шаралары	-аймақтық операторларды конкурстық іріктеуді жүргізу; -тұрмыстық қатты қалдықтарды өңдеу объектілерін салу және реконструкциялау; -қалдықтарды орналастыру көлемдерін азайту; -экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келмейтін қатты тұрмыстық қалдықтарды орналастыру объектілерін пайдаланудан шығару және рекультивациялау; -қалдықтарды басқару саласындағы инвестициялық жобаларды мемлекеттік қолдауды қамтамасыз ету, қалдықтармен жұмыс істеу жүйесі объектілерін салу және (немесе) реконструкциялау мақсатында шарттар (келісімшарттар) жасасу; -қала тұрғындары арасында экологиялық науқандар мен іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу;
Бағдарламаны қаржыландыру	-Қаржыландыру көлемі тиісті кезеңде Мұғалжар ауданында коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы іс-шараларды қаржыландыруға жергілікті атқарушы органдарға берілген бюджет қаражатының санына байланысты айқындалады*.
Бағдарламаны іске асырудың күтілетін түпкілікті нәтижелері	-2025 жылдан бастап қатты тұрмыстық қалдықтардың жалпы көлеміндегі өңделген қатты тұрмыстық қалдықтардың үлесі – 100%; -2025 жылдан бастап қатты тұрмыстық қалдықтардың жалпы көлемінде қайта өңделген қатты тұрмыстық қалдықтардың үлесі 14,5% құрайды; -2025 жылдан бастап қатты тұрмыстық қалдықтардың жалпы көлемінде кәдеге жаратуға (көшіруге) жіберілген қатты тұрмыстық қалдықтардың үлесі 85,5 % құрайды; -халықты жоспарлы және жүйелі тазалау жүйесімен қамту пайызы 2026 жылдан бастап 99,9% құрайды; -анықталған рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастыру орындарының жалпы санындағы жойылған рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастыру орындарының үлесі – 2025 жылдан бастап 100%; -қалдықтарды басқару саласындағы ақпаратқа қолжетімді азаматтардың үлесі – 100%

Бағдарламаның іске асырылуын бақылауды ұйымдастыру	-Бағдарлама іс-шараларының орындалуын бақылауды Бағдарламаның жауапты орындаушысы жүзеге асырады
--	--

* - қаржыландырудың көлемі мен мерзімі анықтама үшін берілген және қалдықтарды шығару операторларының инвестициялық бағдарламаларымен айқындалатын болады

3. АЙМАҚТАҒЫ КОММУНАЛДЫҚ ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ

3.1 Жалпы ақпарат

3.1.1. Статистика мәліметтеріне сәйкес, 2024 жылдың аяғында аудан аумағында 67 400 адам тұрады, халық негізгі жеке секторда тұрады.

3.1.2. Жыл сайын ауданда тек 2,6 мың тоннадан астам тұтыну және өндіріс қалдықтары түзіледі, оның 2,0 мың тоннаға жуығы көппәтерлі үйлер мен жеке тұрғын үй құрылыстарына тиесілі.

Тұрғындардың тіршілік әрекетінен Go060 Жасыл тізімі (тамақ қалдықтары, тұрмыстық қоқыстар, орау материалдары және т.б.) - қатты, улы емес, суда ерімейтін; металл контейнерлерге жиналады.

3.2. Білім беру көлемдерін есептеу және негіздеу

Тұрмыстық қатты қалдықтар

РНД 03.1.0.3.01-96 "Өндіріс қалдықтарының түзілу және орналастыру көлемін нормалау тәртібі" (Алматы, 1996) сәйкес қатты-тұрмыстық қалдықтардың түзілу көлемі мынадай формула бойынша айқындалады:

$Q = P * M * \text{ртбо}$, қайда:

P-жылына бір адамға қалдықтардың жинақталу нормасы, т / жыл * адам .

M-халық саны, 8203 адам (статистика бойынша);

ртбо-қатты-тұрмыстық қалдықтардың үлес салмағы, т/м³-0,25

Жеке үйлердің тұрғындарынан қалдықтардың пайда болуының жылдық нормасы - абаттандырылған үй иелерінің тұрғындары үшін – 0,85 м³/адам, жайластырылмаған үй иелерінің тұрғындары үшін – 1,1 м³/адам қабылданды (Ақтөбе облысы Мұғалжар аудандық мәслихатының 2019 жылғы 18 шілдедегі № 336 шешімі күші жойылды-Ақтөбе облысы Мұғалжар аудандық мәслихатының 2023 жылғы 8 қыркүйектегі № 89 шешімімен), кәсіпорындардан-1,06 м³/адам (РНД 03.1.0.3.01-96 "Өндіріс қалдықтарын нормалау және орналастыру тәртібі"бойынша). Бұл білім беру нормалары қатты тұрмыстық қалдықтар үшін қабылданды, оларға тұрғын үйлерде, ұйымдар мен кәсіпорындарда пайда болатын тұтыну саласының барлық қалдықтары, сондай-ақ көшелердегі қоқыс, тұрғын үйлердегі жылу қондырғыларының қалдықтары, пәтерлерді ағымдағы жөндеуден шыққан қоқыс және т. б.

Аудан тұрғындары мен кәсіпорындарынан ҚТҚ қалдықтарының пайда болу көлемін есептеу нәтижелері (бөлек жинаусыз) 3.1-кестеде келтірілген.

Тұрмыстық қатты қалдықтардың түзілуі, м3/жыл			Қатты қалдықтардың жалпы көлемі, м3/жыл
жайлы үйлерде тұратын тұрғындардан	нашар жабдықталған үйлерде тұратын тұрғындардан	кәсіпорындардан	
20220*0,85*0,20=3 437,4	47180*1,1*0,2=10 379,6	6728*1,06= 1426,34	15 243,34 тонн/жыл или 76 216,7 м3/жыл

3.3. Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайы

2024 жылғы 1 қарашадағы жағдай бойынша ауданда Қандыағаш қаласы мен Ембі қаласының аумағында орналасқан 2 ҚТҚ полигоны бар.

Аудан бойынша ҚТҚ-ны көмумен, жинаумен және әкетумен мамандандырылған техникасы және тиісті персоналы бар 2 заңды тұлға айналысады.

1-кестеде соңғы 3 жылдағы аудан бойынша ҚТҚ-ның білім беру және қайта өңдеу көлемі бойынша деректер келтірілген.

Қазіргі уақытта жиналған қалдықтардың көлемі бойынша "Мұғалжар аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары бөлімі" ММ (бұдан әрі - ауданның ТКШ бөлімі) деректері қолжетімді: 2021 ж. – 65,7 мың м3, 2022 ж. – 65,8 мың м3., 2023 – 66,2 м3. Түзілген қалдықтарды есептеу халық санына қарай жүргізілді (Ұлттық статистика бюросының деректері бойынша).

1-кесте-Мұғалжар ауданы бойынша соңғы 3 жылдағы (2021-2023) коммуналдық қалдықтардың түзілу және қайта өңдеу көлемі.

№	Атауы	Өлшем бірлігі	Жылдар		
			2021	2022	2023
1	ҚТҚ түзілу көлемі				
1.1	Қазақстан Республикасы*	Тыс. тонн	3 674 000	4 214 056	4 340 630
1.2	Ақтөбе облысы *	Тыс. тонн	162 902	181 151	181 153
1.3	Мұғалжар ауданы **	Тонн	13, 140	13 160	13 240
2	Түзілген ҚТҚ жалпы көлемінен қайта өңдеу үлесі				
2.1	Қазақстан Республикасы*	%	14,9	18,6	21,1
2.2	Ақтөбе облысы *	%	12,0	17,7	18,2
2.3	Мұғалжар ауданы **	%	7,0	8,0	6,2
3	Сақтау				

3.1	Ақтөбе облысы *	Тыс. тонн	160,090	183,120	169,064
3.2	Мұғалжар ауданы **	тонн	12 220	12 107	12 419

* ҚР ЭБЖМ деректері

** ТКШ бөлімінің деректері

1-кестенің деректері ауданда ҚТҚ білім берудің орташа жылдық көлемі 13,24 тоннаны құрайтынын көрсетеді, Бұл Ақтөбе облысында ҚТҚ білім берудің жалпы көлемінің шамамен 0,6% құрайды.

Ауданның ТКШ бөлімінің деректері бойынша аудандағы ҚТҚ өңдеу пайызы 6,2% құрайды, яғни барлық қалдықтар көмуге жіберіледі. Ауданда қалдықтарды сұрыптау және қайта өңдеу кәсіпорындары жоқ.

Қалдықтарды жинау және әкету аудан халқының 20 мыңға жуық адамын қамтыды, бұл 30,0% құрайды, алайда орталықтандырылған жинау және әкету аудан орталығында және жақын маңдағы елді мекендерде ұйымдастырылған, әйтпесе ауылдық округтерде алып кету жүзеге асырылады. Таяу жылдары Қазақстанның стратегиялық құжаттарында көрсетілгендей, халықты қамтуды біртіндеп 100% - ға дейін арттыра отырып, ҚТҚ-ны орталықтандырылған жинау мен әкетуді ұйымдастыру қажет.

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары және тарифтер

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын Ақтөбе облысы Мұғалжар аудандық мәслихаты белгілеген (Ақтөбе облысы Мұғалжар аудандық мәслихатының 2019 жылғы 18 шілдедегі № 336 шешімі күші жойылды-Ақтөбе облысы Мұғалжар аудандық мәслихатының 2023 жылғы 8 қыркүйектегі № 89 шешімімен).

Мұғалжар ауданы бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын әзірлеу және ауданның өкілді органдарына бекітуге енгізу қажет.

Құжатқа сәйкес, абаттандырылған және абаттандырылмаған үй иелерінің бір тұрғынының коммуналдық қалдықтарын жинаудың жылдық нормасы 0,975 м3 (шамамен 260 кг) құрайды.

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары 2-кестеде келтірілген.

2 - кесте-Мұғалжар ауданы бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары

№	Коммуналдық қалдықтарды жинақтау объектісі	Есеп бірлігі	Коммуналдық қалдықтарды жинақтаудың жылдық нормасы, м3
1.	Абаттандырылған үй иелері	1 Тұрғын	0,85
	Абаттандырылмаған үй иелері		1,1

Аудан мәслихаты сондай-ақ халық үшін қатты тұрмыстық қалдықтарды жинауға, тасымалдауға, сұрыптауға және көмуге арналған тарифтерді бекітті (Ақтөбе облысы Мұғалжар аудандық мәслихатының 2019 жылғы 18 шілдедегі № 336 шешімі күші жойылды-Ақтөбе облысы Мұғалжар аудандық мәслихатының 2023 жылғы 8 қыркүйектегі № 89 шешімімен).

Мұғалжар ауданы бойынша ҚТҚ жинау, тасымалдау, сұрыптау және көму тарифтерін әзірлеу және ауданның өкілді органдарына бекітуге енгізу қажет

Тарифтер 3-кестеде келтірілген.

3 - кесте-Мұғалжар ауданы бойынша халық үшін қатты тұрмыстық қалдықтарды жинауға, тасымалдауға, сұрыптауға және көмуге арналған тарифтер

Атауы	Есептік бірлігі	Теңге (Қосылған құн салығынсыз теңге)
Абаттандырылған үй иелері	1 адамға 1 айға	100,00
Абаттандырылмаған үй иелері		129,42
Бірлікке жылдық тариф (көлемі)	1 м3	1411,85

4. БАҒДАРЛАМАНЫҢ МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕРІ

4.1. Бағдарламаның мақсаттары өндірістік және тұтыну қалдықтарынан қоршаған ортаның ластануын азайтуды қамтамасыз ететін коммуналдық қалдықтарды қоса алғанда, қалдықтарды басқарудың тиімді өңірлік жүйесін құру; қалдықтардың түзілуін болдырмау және азайту, оларды қайталама шаруашылық айналымға тарту.

4.2. Көрсетілген мақсаттарға қол жеткізу осы Бағдарламамен бекітілген ауданында қалдықтарды, оның ішінде коммуналдық қалдықтарды басқарудың аумақтық схемасында көзделген іс-шараларды іске асыру арқылы қамтамасыз етіледі.

4.3. Бұл мақсатқа жету келесі міндеттерді шешу арқылы жоспарланады:

5.3.1. Тапсырма 1. Қалдықтарды, оның ішінде коммуналдық қалдықтарды басқару саласында тиімді басқару тетіктерін құру.

1 тапсырманың шешілуі ауданында өндірістік және тұтыну қалдықтарын басқарумен байланысты мәселелерді шешу үшін қажетті нормативтік-құқықтық және ақпараттық-технологиялық базаны құруға бағытталған.

4.3.2. Тапсырма 2. Қалдықтарды экологиялық қауіпсіз өңдеу, қайта өңдеу және кәдеге жарату инфрақұрылымын құру және дамыту.

2 тапсырманың шешілуі бағдарламаның "Тұрақты тазалау жүйесімен халықты қамту пайызына" қол жеткізуге ықпал етеді.

4.3.3. Тапсырма 3. Қалдықтарды өңдеу және кәдеге жарату көлемін ұлғайту.

3 тапсырманың шешілуі Бағдарламаның мақсаттарына қол жеткізуге ықпал етеді:

"коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі өңделген коммуналдық қалдықтардың үлесі";

"коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі қайта өңделген коммуналдық қалдықтардың үлесі";

"кәдеге жаратуға (кәдеге жаратуға) жіберілген коммуналдық қалдықтардың коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі үлесі".

4.3.4. Тапсырма 4. Қалдықтарды сақтау және көму кезінде экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және қалдықтарды орналастыру объектілері орналасқан аумақтарды пайдалану аяқталғаннан кейін немесе экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келмейтін аумақтарды экологиялық қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу.

4 тапсырманың шешілуі "Анықталған рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастыру орындарының жалпы санындағы жойылған рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастыру орындарының үлесі" Бағдарламаның мақсатына қол жеткізуге ықпал етеді.

4.3.5. Тапсырма 5. Қалдықтарды қайта өңдеу, кәдеге жарату және кәдеге жарату үшін салаға инвесторларды тарту үшін жағдай жасау.

5 тапсырманың шешілуі қалдықтарды өңдеу бойынша жаңа объектілерді салуға және іске қосуға жәрдемдеседі, осылайша Бағдарламаның келесі мақсаттарына қол жеткізеді:

"коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі өңделген коммуналдық қалдықтардың үлесі";

"коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі қайта өңделген коммуналдық қалдықтардың үлесі";

"кәдеге жаратуға (кәдеге жаратуға) жіберілген коммуналдық қалдықтардың коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі үлесі".

4.3.6. Тапсырма 6. Қалдықтарды басқару саласында халықтың экологиялық мәдениетін қалыптастыру.

6 тапсырманың шешілуі "Қалдықтарды басқару саласында азаматтардың ақпаратқа қолжетімділік үлесін арттыру" бағдарламасының мақсатына қол жеткізуге ықпал етеді.

5. НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ, МАҚСАТҚА ЖЕТУДІҢ ЖОЛДАРЫ ЖӘНЕ ТИІСТІ ШАРАЛАР

- Қалдықтарды басқару саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі принциптері:
 - адам денсаулығын қорғау, қоршаған ортаның қолайлы жағдайын сақтау немесе қалпына келтіру және биологиялық әртүрлілікті сақтау;
 - қоғамның тұрақты дамуын қамтамасыз ету мақсатында қоғамның экологиялық және экономикалық мүдделерінің ғылыми негізделген үйлесімі;
 - қалдықтарды басқаруда ең жақсы қолжетімді технологияларды пайдалану;
 - қалдықтардың мөлшерін азайту мақсатында материалды және шикізатты кешенді өңдеу;

●қалдықтардың мөлшерін азайту және оларды шаруашылық айналымға тарту мақсатында қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы қызметті экономикалық реттеу әдістерін қолдану;

●заңнамаға сәйкес қалдықтарды басқару саласындағы ақпаратқа қол жеткізу;

●қалдықтарды басқару саласындағы халықаралық ынтымақтастыққа қатысу болып табылады.

Қалдықтарды шығарушылар мен меншік иелері Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау және орнықты дамуын қамтамасыз ету мүддесінде қалдықтардың түзілуін болдырмау және түзілетін қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шаралардың төмендеу ретімен келесідей иерархиясын қолдануға міндетті:

●қалдықтардың пайда болуының алдын алу;

●қалдықтарды қайта пайдалануға дайындау;

●қайта өңдеу;

●қайта өңдеу;

●қалдықтарды шығару.

Қалдықтарды қайта пайдалану, кәдеге жарату, кәдеге жарату және кәдеге жарату жөніндегі операцияларды жүзеге асыру кезінде қалдықтар иелері қажет болған жағдайда сұрыптау, қайта өңдеу және жинақтау бойынша қосалқы операцияларды жүргізуге құқылы.

Қалдықтардың алдын алу дегеніміз зат, материал немесе өнім қалдыққа айналмас бұрын қабылданған және бағытталған шаралар:

●түзілетін қалдықтардың мөлшерін азайту (соның ішінде өнімді қайта пайдалану немесе олардың қызмет ету мерзімін ұзарту арқылы);

●түзілетін қалдықтардың қоршаған ортаға және адам денсаулығына кері әсер ету деңгейін төмендету;

●материалдардағы немесе бұйымдардағы зиянды заттардың құрамын азайту.

Қайта пайдалану қалдықтарға айналмаған өнімдер немесе олардың құрамдас бөліктері осындай өнімдер немесе олардың құрамдас бөліктері жасалған мақсатта қайта пайдаланылатын кез келген операцияны білдіреді. Теріс әсерді азайту мүмкін болмаса, қалдықтарды қалпына келтіру керек. Қалпына келтіруге болмайтын қалдықтар ҚР ЭК 327-бабының талаптарына сәйкес келетін қауіпсіз әдістерді пайдалана отырып жойылуы тиіс. Иерархиялық принципті қолдану кезінде сақтық қағидаты мен орнықты даму принципі, техникалық негізділігі және экономикалық орындылығы, сондай-ақ қоршаған ортаға, адам денсаулығына және елдің әлеуметтік-экономикалық дамуына әсер етудің жалпы деңгейі ескерілуге тиіс. ҚР ЭК 330 бабына сәйкес, түзілетін қалдықтар, егер бұл техникалық, экономикалық және экологиялық тұрғыдан негізделген болса, оның пайда болу көзіне мүмкіндігінше жақын қалпына келтірілуге немесе жоюға жатады. ҚР ЭК 331 бабы негізінде қалдықтарды қалыптастыратын шаруашылық жүргізуші субъектілер осындай қалдықтарды олар пайда болған кезден

бастап, ҚР ЭК 339-бабының 3-тармағына сәйкес қалпына келтіру жөніндегі операцияларды жүзеге асыратын тұлғаның меншігіне бергенге дейін оларды тиісінше басқаруды қамтамасыз етуге немесе лицензия негізінде қалдықтарды кәдеге жаратуға жауапты. Қоршаған ортаны қорғауды және адам өмірі және (немесе) денсаулығы үшін қолайлы жағдайларды қамтамасыз ету, кәдеге жаратуға жататын қалдықтардың мөлшерін азайту және оларды қайта пайдалануға, кәдеге жаратуға және кәдеге жаратуға дайындауды ынталандыру мақсатында жинақтау лимиттері мен қалдықтарды орналастыру лимиттері белгіленеді.

Қалдықтарды жинақтау және орналастыру лимиттерін негіздеу

Экологиялық кодекстің 41-бабына сәйкес "Қалдықтарды жинақтау және орналастыру лимиттерін қалдықтармен жұмыс істеу бағдарламасындағы І және ІІ санаттағы объектілерді пайдаланушылар экологиялық рұқсат алғаннан кейін негіздейді. Қалдықтарды жинақтау және орналастыру лимиттері І және ІІ санаттар объектілеріне кіретін қалдықтардың әрбір нақты жинақталған учаскесі үшін тиісті жинақтау орнында сақтауға рұқсат етілген түрлері бойынша қалдықтардың шекті мөлшері (салмағы) түрінде белгіленеді. осы Кодекске сәйкес белгіленген мерзім.

Қалдықтардың жинақталуы - қалдықтарды кодекспен және санитарлық талаптармен бекітілген мерзімге арнайы бөлінген орындарда уақытша сақтау.

Қалдықтарды жинақтау орындары: 1) қалдықтарды жинау (мамандандырылған ұйымдарға беру) күніне дейін алты айдан аспайтын мерзімде түзілу орнында уақытша сақтау немесе осы қалдықтармен қалпына келтіру немесе жою операцияларын жасайтын объектіге өз бетінше көшіруге арналған.

Қалдықтарды полигондарға шығару жоспарлануда. ҚР ЭК сәйкес барлық қалдықтар , мүмкін болса, қалдықтарды азайту және қауіпті қасиеттерін азайту үшін сұрыпталуы және өңделуі керек.

Полигонға жеткізілетін барлық қалдықтар қажет және мүмкіндігінше өңделеді.

6. БАҒДАРЛАМАНЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ БОЙЫНША ӘРСЕЛЕР ЖОСПАРЫ

6.1. Бағдарламаның іс-шаралары – Бағдарламаның мақсаттарына сәйкес топтастырылған, мерзімдері мен жауапты орындаушыларымен келісілген шаралар жүйесі.

Бағдарламада қойылған міндеттерді шешу үшін бірінші кезектегі шаралар белгіленді.

6.2. 1-тапсырманы шешу үшін ауданындағы өндірістік және тұтыну қалдықтарын басқарумен байланысты мәселелерді шешу үшін қажетті нормативтік-құқықтық, ақпараттық-техникалық базаларды құруға бағытталған іс-шаралар кешенін іске асыру жоспарлануда:

6.2.1. Ауданындағы қалдықтарды басқару жүйесін реттеуге бағытталған нормативтік құқықтық актілерді әзірлеу және қабылдау.

6.2.2. Коммуналдық қалдықтарды басқару бойынша аймақтық операторларды конкурстық іріктеуді өткізу. Коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі өңірлік операторларды конкурстық іріктеу Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасына сәйкес конкурстық негізде жүзеге асырылады.

6.2.3. Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы шекті тарифтерді бекіту.

Тұрмыстық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы шекті тарифтерді бекітуді аудан мәслихаты Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен бекітілген Қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау, тасымалдау, сұрыптау және орналастыру үшін халыққа арналған тарифтерді есептеу әдістемесіне сәйкес жүзеге асырады. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 14 қыркүйектегі № 377 бұйрығы.

6.2.4. Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы реттелетін қызметті жүзеге асыратын коммуналдық қалдықтарды басқару операторларының инвестициялық бағдарламаларын бекіту.

6.2.5. Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы реттеліп көрсетілетін қызметті жүзеге асыратын коммуналдық қалдықтарды басқару операторларының өндірістік бағдарламаларын бекіту.

6.3. 2-тапсырманы шешу үшін келесі шаралар қарастырылған:

6.3.1. Қалдықтарды өңдеу өнеркәсібінде:

қалдықтарды өңдеу саласында;

қалдықтарды басқару саласында;

қалдықтарды кәдеге жарату саласында өндірістік қуаттарды құру (соның ішінде тауарларды пайдалану қалдықтары).

6.3.2. Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу объектілерін салу және (немесе) реконструкциялау. Бұл шараны қалалық қалдықтарды басқару операторлары жүзеге асырады.

Тұрмыстық қалдықтармен жұмыс істеу объектілерін салу және (немесе) реконструкциялау қаланы дамыту жоспарында пайдалануы көзделген тиісті өндірістік қуаттар жетіспейтін жағдайда жүзеге асырылады.

Құрылысы жоспарланған қалдықтарды басқару объектілерінің негізгі сипаттамалары туралы ақпарат Бағдарламаға 1-қосымшада келтірілген.

Қайта құруға жоспарланған қалдықтарды басқару объектілерінің негізгі сипаттамалары туралы ақпарат Бағдарламаға 2-қосымшада келтірілген.

6.4. 3-тапсырманы шешу үшін қалдықтарды кәдеге жаратуды ынталандыруға және қалдықтарды кәдеге жарату көлемін азайтуға бағытталған шаралар кешенін іске асыру жоспарлануда:

6.4.1. Мұғалжар ауданында коммуналдық қалдықтарды бөлек жинақтау жүйесін құру.

Коммуналдық қалдықтарды бөлек жинақтауды ұйымдастыру көмілетін коммуналдық қалдықтардың мөлшерін азайтады және өндіріске қайтарылатын пайдалы фракциялардың көлемін арттырады.

6.4.2. Қаланың муниципалитеттерінің аумақтарында халықтан қайталама шикізатты қабылдау пункттерін құру.

6.4.3. Құрамында сынап бар қалдықтарды, электрондық және электр жабдықтарының қалдықтарын жинақтау жүйесін әзірлеу және енгізу.

6.5. 4-тапсырманы шешу үшін иесіз қалдықтарды, оның ішінде коммуналдық қалдықтарды орналастыру кезінде рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастыру орындарын анықтауға және қоршаған ортаға зиян келтірудің алдын алуға, осындай залал жағдайларын анықтауға және оның салдарын жоюға, өткенді жоюға бағытталған іс-шаралар кешенін жүзеге асыру жоспарлануда. қоршаған ортаға зиян:

6.5.1. Рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастырудың жаңадан пайда болған орындарын анықтау және жою.

6.5.2. Қалдықтарды кәдеге жарату объектілерінің жай-күйін бақылау қалдықтарды орналастыру объектілерінің ағымдағы жай-күйі туралы сенімді ақпаратты жылдам алуға мүмкіндік береді, оның ішінде:

қалдықтарды орналастыру қондырғыларының геометриялық параметрлері;

жинақталған қалдықтардың көлемі, қалдықтарды орналастыру алаңы;

қалдықтарды орналастыру объектілерінің ішкі құрылымы және полигондардың жеке учаскелерінің жағдайы;

қалдықтарды орналастыру объектілерін орналастыру, жобалау, пайдалану және рекультивациялау ережелерін сақтау;

қалдықтарды орналастыру орындары бетінің құрамдас құрамы (қалдықтардың морфологиясы);

аумақты мелиорациялау тиімділігі;

қалдықтарды орналастыру орындарында келеңсіз құбылыстар мен процестердің дамуын болжау (шеткі аумақтағы шөптердің зақымдануы, аумақтан ағын судың болуы, өздігінен жану, жану, жану).

6.5.3. Коммуналдық қалдықтарды орналастыру объектілерін пайдалану аяқталғаннан кейін немесе экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнама талаптарына сәйкес келмейтін, оның ішінде:

қатты тұрмыстық қалдықтар полигондарын рекультивациялау бойынша жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеу.

тұрмыстық қатты қалдықтарды орналастыру объектілерін пайдалану аяқталғаннан кейін пайдаланудан шығару және рекультивациялау.

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 356-бабына сәйкес, полигонды (полигонның бір бөлігін) жапқаннан кейін полигон операторы аумақты рекультивациялауды жүзеге асырады және 1-сыныпты полигондар үшін отыз жыл

бойы полигон газы мен сілті суының шығарындыларына мониторингті жүзеге асырады ; 2-сыныпты полигондар үшін жиырма жыл, 3-сыныпты полигондар үшін бес жыл. Бүлінген жерлерді қалпына келтіруге және кейінгі мониторингке қаражат полигондарды жою қорынан түседі.

6.5.4. Экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келмейтін коммуналдық қалдықтарды орналастыру орындарын рекультивациялау.

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 140-бабына сәйкес жер учаскелерінің меншік иелері мен жер пайдаланушылар бүлінген жерлерді рекультивациялауға, олардың құнарлылығын және жердің басқа да пайдалы қасиеттерін қалпына келтіруге және оны уақтылы тартуға бағытталған іс-шараларды жүргізуге міндетті. экономикалық айналым.

6.6. 5-тапсырманы шешу үшін қалдықтарды басқару саласындағы инвестициялық жобаларды мемлекеттік қолдауды қаржыландыру есебінен қамтамасыз ету, оның ішінде:

Қазақстан Республикасының қолданыстағы Салық кодексіне сәйкес инвесторларға салықтық жеңілдіктер беру;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қалдықтарды өңдеу объектілерін салу үшін инвесторларға оңайлатылған негізде жалға жер учаскелерін беру;

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы шеңберінде материалдық ынталандыруды қамтамасыз ету көзделген.

Сондай-ақ осы іс-шара аясында қалдықтарды өңдеу объектілерін салу және (немесе) реконструкциялау мақсатында мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарттарын, инвестициялық міндеттемелермен жалға беру шартын жасасу күтілуде.

6.7. 6-тапсырманы шешу үшін қалдықтарды басқару саласындағы ақпаратқа қолжетімділікті қамтамасыз етуге бағытталған шаралар кешенін іске асыру жоспарлануда:

6.7.1. Мұғалжар ауданының тұрғындары арасында экологиялық акциялар мен іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.

6.7.2. Қалдықтарды басқару жүйесін реформалау туралы азаматтарды үнемі хабардар етуді ұйымдастыру.

6.7.3. Республикалық және облыстық БАҚ материалдарына мониторинг және талдау. Іс-шара қоғамдық пікірді зерделеу және қалдықтарды басқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асырудан туындайтын тәуекелдерді азайту мақсатында өткізіледі деп жоспарлануда.

Оларды іске асыру мерзімдері, жауапты орындаушылар және қаржыландыру көздері көрсетілген Бағдарламаның іс-шаралар жоспары Бағдарламаға 3-қосымшада келтірілген.

7. ҚАЖЕТТІ РЕСУРСТАР

7.1. Бағдарламаны қаржыландыру республикалық, облыстық бюджет, қалалық бюджет және бюджеттен тыс көздерден жүзеге асырылады.

Бағдарламаны қаржыландыру республикалық және (немесе) облыстық бюджетте оның іс-шараларын жүзеге асыруға көзделген дамуға арналған нысаналы трансферттер сомасы шегінде республикалық және облыстық бюджеттерден жүзеге асырылады.

Бағдарламаның іс-шараларын қоса қаржыландыруға бөлінген жергілікті бюджет қаражаты қаланың жергілікті мемлекеттік органдарының нормативтік құқықтық актілерімен айқындалады.

7.2. Бағдарламаны іске асыру барысында қаржыландыру көлемдері облыстық және қалалық бюджеттердің нақты мүмкіндіктерін ескере отырып, жыл сайын нақтылануға жатады.

7.3. "Мұғалжар ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі Бағдарламаның іс-шараларын іске асыруға бөлінген облыстық бюджет қаражатының негізгі басқарушысы болып табылады.

Бағдарламаға қосымша

Бағдарламаның іс-шаралар жоспары

№ т/б	Бағдарлама әрекеттерінің атауы	Іске асыру мерзімі	Қаржыландыру көзі	Жауапты орындаушы
1	2	3	4	5
1 тапсырма. Қалдықтарды, оның ішінде коммуналдық қалдықтарды басқару саласында тиімді басқару тетіктерін құру				
1.1	Қалдықтарды, соның ішінде коммуналдық қалдықтарды басқарудың ағымдағы механизміне шолу	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
1.2	Қалдықтарды басқару саласын реттеуге бағытталған нормативтік құқықтық актілерді әзірлеу және қабылдау	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
	Коммуналдық қалдықтарды басқару бойынша			"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық,

1.3	аймақтық операторды таңдау бойынша конкурстық іріктеу өткізу	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
1.4	Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы шекті тарифтерді бекіту	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
1.5	Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы реттелетін қызметті жүзеге асыратын коммуналдық қалдықтарды басқару операторларының инвестициялық бағдарламаларын бекіту	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
1.6	Тұрмыстық қатты қалдықтарды басқару саласындағы қызметтің реттелетін түрлерін жүзеге асыратын ҚТҚ басқару жөніндегі операторлардың өндірістік бағдарламаларын бекіту.	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
2 тапсырма. Қалдықтарды экологиялық қауіпсіз өңдеу, қайта өңдеу және кәдеге жарату инфрақұрылымын құру және дамыту				
2.1	Өнеркәсіпте қалдықтарды, оның ішінде тауарларды пайдаланудан болған қалдықтарды қайта өңдеу, кәдеге жарату және кәдеге жарату бойынша өндіріс орындарын құру	2025-2029 жж.	бюджеттен тыс көздер	қалдықтарды басқару операторы

2.1.1	Қолданыстағы заңнаманың талаптары бойынша оларды тиісті жағдайға келтіре отырып, аудан аумағындағы ауылдық округтердегі бар полигондарды реконструкциялау.	2026 ж.	облыстық және қалалық бюджеттер	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
2.1.2	Қалдықтарды сұрыптау станциясының құрылысы	2027 ж.	бюджеттен тыс көздер	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
3 тапсырма. Қалдықтарды өңдеу және кәдеге жарату көлемін ұлғайту				
3.1	Ауданның аумағында қалдықтарды бөлек жинақтау жүйесін құру	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
3.2	Ауданның аумағында халықтан қайталама шикізатты қабылдау пункттерін құру	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
3.3	Құрамында сынап бар қалдықтарды, электрондық және электр жабдықтарының қалдықтарын жинау	2025-2029 жж.	бюджеттен тыс көздер	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік

	және жинақтау жүйесін әзірлеу және енгізу			мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
4 тапсырма. Қалдықтарды сақтау және көму кезінде экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және қалдықтарды орналастыру объектілері орналасқан аумақтарды пайдалану аяқталғаннан кейін немесе экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келмейтін аумақтарды экологиялық қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу				
4.1	Рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастырудың жаңадан пайда болған орындарын анықтау және жою	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы, ЖАО
4.2	Қалдықтарды орналастыру орындарының жағдайын бақылау. Қалдықтарды кәдеге жарату объектілерінің ағымдағы жағдайы туралы сенімді ақпаратты жедел алу	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы, ЖАО
4.3	Экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнама талаптарына сәйкес келмейтін қатты тұрмыстық қалдықтарды орналастыру орындарын пайдаланудан шығару және рекультивациялау	2025-2029 жж.	бюджеттен тыс көздер	Осы объектілер анықталған жер учаскелерінің меншік иелері
4.4	Тұрмыстық қатты қалдықтарды орналастыру орындарын пайдалану аяқталғаннан кейін қалпына келтіру	2025-2029 жж.	бюджеттен тыс көздер	Қалдықтарды орналастыру объектілерінің иелері, сондай-ақ осы қалдықтарды орналастыру объектілерінің меншігінде немесе пайдаланатын тұлғалар

5 тапсырма. Өңдеу, қайта өңдеу және қалдықтарды кәдеге жарату үшін салаға инвесторларды тарту үшін жағдай жасау

5.1	Жеңілдетілген тәртіппен жалға жер учаскесін алу құқығын беру мақсатында қалдықтарды басқару саласындағы инвестициялық жобаларды қарау	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
5.2	Б а с ы м инвестициялық жобаларды іске асыратын инвесторларға салықтық жеңілдіктер беру мақсатында қалдықтарды басқару саласындағы инвестициялық жобаларды қарау	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
5.3	Қалдықтарды басқару жүйесі объектілерін салу және (немесе) реконструкциялау мақсатында инвестициялық міндеттемелермен мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарттарын жасасу мүмкіндігін қарау	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	Аудан әкімдігі

6 тапсырма. Қалдықтарды басқару саласында халықтың экологиялық мәдениетін қалыптастыру

6.1	Халық арасында экологиялық науқандар мен іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	Аудан әкімдігі, "Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
				Аудан әкімдігі, "Мұғалжар

6.2	Қалдықтарды басқару жүйесін реформалау туралы азаматтарды үнемі хабардар етуді ұйымдастыру (қатты тұрмыстық қалдықтарды бөлек жинауды енгізу және т.б.)	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
6.3	Республикалық және өңірлік БАҚ-тағы материалдардың (қалдықтарды басқару мәселелері бойынша мақалалар, ескертулер, жарияланымдар, бейнероликтер) мониторингі және талдауы	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	Аудан әкімдігі, "Мұғалжар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы